

ת"פ 31895/10/19 - מדינת ישראל נגד אברהם מאמו

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 31895-10-19 מדינת ישראל נ' מאמו (עציר)

21 אפריל 2020

בפני כב' השופט איתי ברסלר-גונן, סגן נשיא

המאשימה

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד הדס הוס טודרוס

נגד

הנאשם

אברהם מאמו (עציר) - בעצמו [ויעוד טלפוני]

ע"י ב"כ עו"ד אלכס גאוסקין

גזר דין

ההרשעה

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, במספר עבירות רכוש שבוצעו כולם באותו לילה:

האירוע מושא האישום הראשון היה ביום 14.10.2019 לפנות בוקר לאחר השעה 02:00 שאז נכנס הנאשם לביתה של המתלוננת הראשונה במושב עמיעוז כדי לגנוב וגנב מהבית 2 פמוטים, חנוכייה וכוס קידוש מנחושת, וכן מכשיר אלקטרוני לבדיקת סוכר, צרור מפתחות ומכשיר טלפון נייד אשר היו מנוחים בשידה ליד מיטתה של המתלוננת שלנה את שנתה אותה עת. בגין אירוע זה הורשע הנאשם בעבירות של כניסה למקום מגורים לשם גניבה, וגניבה, עבירות לפי

עמוד 1

סעיפים 406(א) ו- 384 בחוק העונשין, התשל"ז-1977 [להלן: "חוק העונשין"], בהתאמה.

האירוע מושא האישום השני היה באותה אשמורת הבוקר באותו מושב, שאז הסיג הנאשם גבול לחצר ביתו של מתלונן אחר וגנב משם סכך לסוכה. בגין אירוע זה הורשע הנאשם בעבירות של הסגת גבול וגניבה, לפי סעיפים 447(א) ו- 384 בחוק העונשין, בהתאמה.

האירוע מושא האישום השלישי היה אף הוא באותה אשמורת בוקר, מיד לאחר האירוע מושא האישום השני, אז הסיג הנאשם גבול לחצר בית שלישית במושב סמוך [תלמי אליהו] וגנב מהמקום כלוב ציפורים. גם בגין אירוע זה הורשע הנאשם בעבירות של הסגת גבול וגניבה, לפי סעיפים 447(א) ו- 384 בחוק העונשין, בהתאמה.

2. הצדדים הגיעו להסדר דיוני במסגרת ישיבה מקדמית [בפני כב' השופטת הבכירה שוש שטרית] ולאחר הודאתו של הנאשם התבקש תסקיר קצין מבחן. שירות המבחן ביקש תחילה לבחון בעניינו של הנאשם אפיק טיפולי, נערכו מספר בדיקות אולם בשל מצב החירום נמנעה אפשרות הבחינה באפיק זה ועל כן הצדדים טענו לעונש.

תמצית תסקיר שירות המבחן

3. שירות המבחן הגיש מספר תסקירים בעניינו של המשיב:

מהתסקירים עולה תמונה של נאשם כבן 55, נשוי ואב לשלושה ילדים בגילאי 6-10. הוא התגורר טרם מעצרו במושב תלמי אליהו ולאחר מעצרו, ועל רקע שהעבודות בוצעו במושב, עברה המשפחה לירוחם.

שירות המבחן סקר את קורות חייו של המשיב שעזב את מסגרת לימודיו בגיל 15, לאחר שאביו נפטר בתאונת עבודה בבסיס צבאי והמשפחה נקלעה לקשיים כלכליים. מאז החלה התדרדרות אצל הנאשם והוא חבר לחברה שולית ולהתנהגות עבריינית שכללה גם שימוש בסמים. הנאשם שוחרר מצה"ל על רקע אי התאמה.

נסקרה ההיסטוריה העבריינית של הנאשם הכוללת רישום פלילי מכביד כשהעבירה האחרונה היתה לפני כשנתיים.

אמו של הנאשם נפטרה לפני כ- 12 שנים ובאותה תקופה נישא הנאשם לאשתו המשמשת לו עוגן בחייו הגם שאינה עובדת בשל מגבלה רפואית.

לאחר נישואיו ניסה הנאשם לעבור הליך גמילה שלא צלח אך מאז שנת 2005 הוא מטופל בתחליף סם.

הנאשם תיאר שלפני כשנה היה מעורב בתאונת דרכים בעקבותיה הוא סובל מכאבים ונזקק לטיפול הכולל שימוש במדבקות "פנטה" וכדורים, אליהם התמכר וצרך אותם מעבר לנדרש. בשל כך החל לסבול מהזיות ונעשה דכאוני עד שפנה למרכז לבריאות הנפש שם טופל במשך כשנה אצל פסיכיאטר.

הנאשם הסביר כי ביצע את המעשים כדי לרכוש סמים והוא מבין שנהג באופן פסול אך מבלי רצון לפגוע באחר. הוא חש בושה על מעשיו.

בתיק המעצר בחן שירות המבחן אפשרות להליך טיפולי אולם הנאשם לא היה בשל לכך. לאחר הכרעת הדין עמד שירות המבחן על נזקקותו הטיפולית של הנאשם ולאחרונה הוא הביע רצון להשתלב בקהילה סגורה כדי להיגמל מסמים

ומתחיליפי הסם, הוא ביטא מיאוס מהאופן בו ניהל את חייו ורצון לשנות את אורחות חיו.

שירות המבחן חיווה דעתו כי חוויות קשות שעבר הנאשם עיצבו את אישיותו והתנהלותו ואת זהותו העצמית תוך אימוץ דפוסי חשיבה והתנהגות שוליים. גם היום, כך התרשם שירות המבחן, אין לנאשם גורמי תמיכה משמעותיים מלבד אשתו וילדיו וקשיים לווסת דחפים ונטייה להתנהגות אימפולסיבית מהווים גורמי סיכון.

שירות המבחן היה ער לרצונו האמתי של הנאשם לשנות את אורח חייו אולם העריך כי ללא התערבות טיפולית משמעותית קיים סיכון לחזרה לצריכת סמים וביצוע עבירות דומות.

בעקבות תסקיר היסוד נערכו ניסיונות לבחון שילובו של הנאשם בקהילה הטיפולית אולם בשל משבר הקורונה לא ניתן היה להתקדם באפיק זה וההמלצה של שירות המבחן [נכון ליום 18.3.2020] היא כי אם לא תתאפשר דחיית הדיון לשם בדיקת האפיק הטיפולי, הרי שכיום יש עדיין צורך בענישה מוחשית ומציבת גבולות שתהווה אלמנט מרתיע.

תמצית ראיות וטיעוני הצדדים לעונש

4. תמצית ראיות וטיעוני המאשימה לעונש:

ב"כ המאשימה הגיש את רישומו הפלילי של הנאשם [ת/1], פרוטוקול מאסר על תנאי מהליך קודם [ת/2] וכן כתב התחייבות חתום מההליך הקודם [ת/3]. את עיקר טיעוניה הגישה המאשימה בכתב [ת/4] ובמסגרתם עמדה על הערכים המוגנים הנוגעים לזכות האדם להגנה על קניינו ושמירה על בטחונו, פרטיותו ורכושו.

נטען כי מעבר לפגיעה בפועל קיים סיכון פוטנציאלי מובנה להתדרדרות לאלימות ובמקרה שלפנינו, באירוע הראשון הנאשם אף התקרב ממש למיטתה של קורבן העבירה.

נטען כי הפגיעה בערכים המוגנים במקרה שלפנינו משמעותית והיא נובעת גם מהעובדה שמדובר בשלושה מקרים שנעשו בזה אחר זה באותו לילה כשהנאשם לא מסתפק בכניסה לחצרות אלא ממש נכנס ומגיע עד מיטתה של אחת המתלוננות תוך תעוזה ממשית.

נטען גם כי הרכוש שנגנב מביתה של המתלוננת [באישום הראשון] הוא בעל ערך רב, וגם אם הרכוש בשני האישומים הנוספים אינו יקר ערך, בוודאי שנפגעה תחושת הביטחון והפרטיות של קורבנות העבירה.

ב"כ המאשימה הפנה בטיעונו לפסיקה ועתר לקבוע מתחם עונש אחד לשלושת האירועים כמתחם שינוע בין 16 ל- 36 חודשי מאסר בפועל.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ובשים לב לתסקיר שירות המבחן, טען ב"כ המאשימה כי אמנם שהנאשם הודה מיד וחסך בזמן השיפוטי אולם רישומו הפלילי מכביד ויש לחובתו מאסר על תנאי והתחייבות בתוקף.

בהתייחס לאמור בתסקיר שירות המבחן טען התובע כי אמנם שהנאשם החל בהליך לבדיקת התאמה לטיפול שיקומי, אולם גם שירות המבחן סבור כי אם לא תיתכן אפשרות טיפולית שאז ההמלצה היא לענישה מרתיעה עם עונש מוחשי בשים לב לעברו הפלילי ולמיוחס לו.

במכלול השיקולים עתרה המאשימה לגזור את דינו של הנאשם ברף הגבוה של מתחם העונש ההולם ולהפעיל את המאסר המותנה כולו במצטבר. בנוסף, עתרה המאשימה לגזור גם מאסר אל תנאי, להפעיל את ההתחייבות, ולהשית קנס ופיצוי למתלוננים.

5. תמצית ראיות וטיעוני ההגנה לעונש:

הסניגור הגיש כראיות לעונש תלוש שכר של הנאשם [נ/1] וכן מכתב מארגון "היבטים" המטפל בהתמכרויות [נ/2].

הסניגור היה מודע בטיעונו לפגיעה בערכים המוגנים ומיקד את טיעונו בנאשם עצמו תוך עתירה לחרוג מהעונש ההולם.

לטענת הסניגור, הנאשם שהיה עמוק בעולם הפשע זנח עולם זה למשך 10 שנים, בהם התחתן, הוליד ילדים והתפרנס במקום עבודה מסודר. נטען כי בשלב מסוים עבר הנאשם תאונת דרכים בגינה החל בטיפול נרקוטי והתמכר לטיפול זה. מכאן, לטענת הסניגור, הדרך לנפילה חזרה לעולם "הישן" היתה קצרה, הנאשם הסתבך בתיק פשוט, הורשע ומכאן גם המאסר המותנה וההסתבכות הנוכחית.

הסניגור ביקש להגדיר את המעשים שבכתב האישום [באישומים השני והשלישי] כמעשים ביזאריים, התנהגות של אדם שאינו מבין את מעשיו, ללא תכנון וללא תחכום, ועל רקע טיפול נרקוטי.

לטענת הסניגור, לאחר שהתפכח, תוך כדי המעצר, החליט הנאשם שהוא מעוניין לשוב למוטב, והוא עבר ראיון קבלה בקהילה טיפולית סגורה אולם ההליך הופסק בשל טעם שאינו תלוי בו [נוכח התפרצות מגפת הקורונה - א.ב.ג.], וזאת כשנותרו לו בדיקות רפואיות אחרונות.

הסניגור לא הקל ראש במעשים אולם לטענתו, יש לשקול היום לא רק את נחיצות מעצר אלא גם נחיצות מאסר וכי שיקולי הגמול וההלימה במצב הנוכחי צריכים לסגת לאחור נוכח הימצאותו של הנאשם בקבוצת סיכון, הן מפאת גילו והן מפאת מצבו הרפואי [נוטל תרופות הפוגעות במערכת החיסונית].

מטעמים אלו, עתר הסניגור לקבוע מתחם עונש הולם אך ביקש כי חלק מהמתחם יהיה על תנאי, כפי הנהוג בעונש מזערי, וכן להפעיל את המאסר המותנה בחופף לעונש שייקבע.

6. הנאשם ניצל ארוכות את האפשרות לומר דברים לבית המשפט: הוא סיפר על חייו מגיל צעיר [לרבות ששכל את אביו], תחושתו כי הוא עומד בצומת דרכים וחושש לאבד את משפחתו. הנאשם סיפר כי מגיל 13 ועד גיל 40 יצא ונכנס את בתי הסוהר עד שהכיר את אשתו והביא ילדים לעולם. הוא סיפר על הקשר עם אשתו והילדים, ועל כך שקשר זה הציל אותו. הוא סיפר כי כיום ילדיו חשים מושפלים ללא אביהם. הנאשם סיפר כי כיום הוא אינו אותו אדם שלפני עשר שנים יצא ונכנס לכלא והוא השיג משהו בעל ערך [משפחתו - א.ב.ג.]. הנאשם ציין כי בגילו הוא מבקש עוד 15 שנות שקט והוא היה רוצה ללכת לקהילה, על אף הריחוק מהילדים, וזאת כדי להיות עימם בסופו של דבר. עוד ציין את מצבו הכלכלי הקשה.

דין

7. בגזירת הדין יש להבטיח קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם,

ובין סוג ומידת העונש המוטל על הנאשם.

אין מחלוקת כי שלושת המקרים קשורים זה בזה ואף שהקורבנות שונים, יש לראותם כרצף אירועים שהתבצע באותו לילה, על אותו רקע וכשהנאשם באותו מצב נפשי, ומכאן הקשר ההדוק המצדיק קביעת מתחם עונש אחד לכלל המעשים. עם זאת, ברי כי המתחם יהיה מושפע מריבוי המעשים.

מתחם העונש ההולם לעבירות של כניסה לבית מגורים וגניבה וכן הסגות גבול וגניבה בנסיבותינו

8. אין צורך להרחיב את הדיון בעניין הערך המוגן בעבירות כניסה לדירה וגניבה ממנה. די לכל אדם, גם אם לא חווה את המקרה, לשאול עצמו כיצד יחוש בבואו לביתו, אשר הוא מבצרו, ונגלה לעיניו כי בהיעדרו רכושו ניטל ממנו, תוך שהוא מותירו בחסר קנייני ובתחושה של חוסר בטחון וחוסר אונים. מדובר בפגיעה בקניינו של אדם, כמו גם בביטחונו האישי, בפרטיותו, בשלוות ובשגרת חייו. גם לחברה בכללותה נגרם נזק מעבירות אלה; פגיעה בתחושת הביטחון של שאר האוכלוסייה, לרבות ובעיקר השכנים. הדבר גורר נזק כלכלי ישיר ברכישה של אמצעי מיגון, ובעקיפין לנזק כלכלי בהעלאת פרמיות ביטוח [השוו גם ע"פ 7453/08 מדינת ישראל נ' אורן אואזנה (31.12.2008)].

משכך, נקבע כי בעבירות אלה יגבר שיקול הגמול והמניעה ותינקט גישה עונשית מחמירה [ראו: ע"פ 1708/08 לוי נ' מדינת ישראל (21.2.2008); ע"פ 398/14 ערג' נ' מדינת ישראל (16.3.2014); ע"פ 3063/11 כהן נ' מדינת ישראל (17.4.2011); ע"פ 10551/09 יורובסקי נ' מדינת ישראל (7.1.2010)].

באשר לעבירות הגניבה, הדגשנו כבר כי מדובר בעבירות כעורות הפוגעות בבסיס זכותו הקניינית האישית של האדם על רכוש. אדם הנוטל רכושו של אחר פוגע בביטחונו האישי של הקורבן בסביבתו, פוגע בשלוותו, מחייבו לא אחת לנקוט פעולות לתיקון המצב כשלא פעם יש קושי אפילו לכמת את הערך שיש לאותו חפץ אשר נגנב לקורבן העבירה.

הדברים נכונים גם לעבירה של הסגת גבול, שהגם שאין בה את האלמנטים של כניסה לדירת מגורים, עדיין יש בה את הפגיעה בפרטיות ובזכות הקניין, גם אם ברף נמוך יותר.

9. בקביעת מתחם העונש ההולם בנסיבות המקרה דנן ובהקשר של עצמת הפגיעה בערכים המוגנים יש לשקול, בין היתר, את השיקולים הבאים:

הנזק שנגרם בפועל ובכוח - בכל הנוגע לאירוע מושא האישום הראשון, הרי שיש ליתן את הדעת קודם כל לפגיעה בפרטיותה של קורבן העבירה ובתחושת בטחונה שבוודאי נפגע שעה שנכחה לדעת כי אדם זר נכנס לביתה והגיע עד למיטתה בעת שנתה, וגנב ממנה חפצים יקרי ערך. אינני מקבל את טענת ההגנה כי מדובר בגניבה "הזויה". הנאשם חיפש חפצים שגראו לו יקרים, כולל מכשיר לבדיקת סוכר [מכשיר רפואי כמדומני] והכל כדי לממן סמים. העובדה כי נגנב גם מכשיר טלפון מהווה עליית מדרגה בפגיעה בפרטיות, נוכח שהטלפון החכם נושא עמו היום בד"כ גם מידע פרטי, רגיש וחשוב של בעליו, לרבות גם מידע סודי ואף מידע המאפשר גישה לחשבונות בנק, דואר וכד'. די בעצם הימצאו של מכשיר הטלפון אצל אדם אחר בהמשך כדי לחשוף את בעליו לסכסכות ולהפיץ מידע רגיש הפוגע בפרטיות, ובכך להעצים את החרדה ותחושת אבדן השליטה של קרבן הגניבה [ראו לעניין זה ע"פ 8627/14 דביר נ' מדינת ישראל (14.7.2015)].

גם באירועים מושא האישומים השני והשלישי קיימת פגיעה בתחושת הפרטיות והביטחון אם כי אכן ברף נמוך יותר ולא

נעלם מעיני כי עולה שהנאשם גנב את מה שמצא בחצרות ולא מעבר לכך.

בהקשר של פוטנציאל הנזק, יש לשקול גם את שעת האירוע מושא האישום הראשון ואת הקרבה למיטתה של הקורבן. קיימת אפשרות לפוטנציאל נזק לגוף אם הקורבן היתה מתעוררת והאירוע היה מסלים לפגיעה פיסית בה.

פוטנציאל נזק נוסף הוא לשכנים ולכלל האוכלוסייה אשר כל אירוע שכזה מעלה את החשש ופוגע בתחושת הביטחון ושלוות הנפש, באופן הגורר עמו גם צורך אישי בהתמגנות ועלויות כלכליות נגררות.

סבורני כי במכלול השיקולים, הרי שעצמת הפגיעה בערכים המוגנים ביחס לאישום הראשון היא גבוהה וביחס לאישומים השני והשלישי - היא בינונית-נמוכה.

10. באשר למידת האשם, יש לשקול, בין היתר, את השיקולים הבאים:

הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות ומידת שליטתו במעשיו - המעשים בוצעו בכדי לממן סמים, וזאת כעולה מהסבר הנאשם לשירות המבחן. התמכרותו של הנאשם לסמים אינה בהכרח מפחיתה את מידת האשם ואין לראות בכך אפילו קרבה לסייג לאחריות הפלילית.

התכנון שבביצוע העבירות - מדובר במעשים שתוכננו. הנאשם יצא בלילה אחד ל"מסע ציד" ביישוב בו הוא מתגורר וביישוב סמוך. הוא ידע את משמעות מעשיו כיוון שכבר נשא בעונש בגין מעשים קודמים, וידע כי הדבר אסור ופוגע.

העובדה כי הנאשם נכנס לחצרות ונכנס גם לתוך ביתה של קורבן העבירה באישום הראשון, מלמדת על נחישות לגנוב ואין מדובר רק "בהזדמנות שנקרתה בדרך".

במכלול הנסיבות סבורני כי מידת האשם גבוהה.

11. באשר למדיניות הענישה הנוהגת, נזכיר כי הענישה היא אינדיבידואלית ויש לבחון כל מקרה לגופו בשים לב לעצמת הפגיעה בערכים המוגנים ומידת האשם. מצאתי לבחון את מדיניות הענישה במקרים הדומים הבאים:

ברע"פ 7329/14 אדלר נ' מדינת ישראל (4.11.2014) נדון עניינו של המבקש אשר נכנס לבית מגורים בכוונה לגנוב, וגנב מהבית ארנק שהכיל כרטיסי אשראי, מסמכים אישיים וסכום כסף של כ- 80 ₪. נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בפועל.

בעפ"ג (ב"ש) 39268-08-17 סייד נ' מדינת ישראל (22.11.2017) נדון עניינו של נאשם שנכנס לבית מגורים דרך חלון המקלחת לבית של קרוב משפחה וגנב תכשיטים. נקבע ואושר מתחם עונש הולם שבין 9 ל-18 חודשי מאסר בפועל. הערעור התקבל ועונשו של המערער הועמד על 8 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

בעפ"ג (ב"ש) 28182-03-17 אבו עג'אג' נ' מדינת ישראל (24.5.2017) נדון עניינו של נאשם שנכנס לבית דרך חלון וגנב שרשרת ואף מכר אותה. נקבע ואושר מתחם עונש הולם שנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר בפועל.

בת"פ (שלום ב"ש) 13036-08-17 מדינת ישראל נ' בונדרנקו (2.5.2018) נדון נאשם בשורה של מעשי כניסה והתפרצות. באשר לעבירות הכניסה וגניבה קבעתי כי היה ראוי לקבוע מתחם עונש הולם שנע בין 8 עד 18 חודשי מאסר בפועל.

בת"פ 61253-12-18 מדינת ישראל נ' עמוש (12.3.2020) נדון נאשם שנכנס לדירה דרך חלון וגנב ממנה שני מכשירי טלפון חכמים. בשים לב לרכוש שנגנב [הטלפונים שהוחזרו בסמוך] קבעתי מתחם עונש הולם שנע בין 10 ל- 20 חודשי מאסר בפועל. אציין כי גזר דין זה תלוי ועומד כיום בערכאת הערעור [עפ"ג 2811-04-20].

אציין כי בכל הנוגע לעבירה של גניבת מכשיר טלפון יחיד מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר ועד שנת מאסר בפועל. כך קבעתי לאחרונה בת"פ 11633-03-19 שבתייב נ' מדינת ישראל (29.1.2020) וכך גם בת"פ (ב"ש) 20431-04-19 מדינת ישראל נ' אבו סולב (4.2.2020). ראו גם רע"פ 6365/13 קליינר נ' מדינת ישראל (23.9.2013) שם אישר בית המשפט העליון מתחם ענישה של 2 עד 8 חודשי מאסר בפועל בגין עבירה של גניבת טלפון סלולארי; בעפ"ג (מחוזי-ים) 18727-03-10 ג'אבר נ' מדינת ישראל (22.4.2010) שם נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בביצוע עבירת גניבה, בכך ששלח ידו לתיק וגנב ממנו טלפון נייד. הוטלו עליו 8 חודשי מאסר בפועל תוך הפעלת מאסר מותנה ובסה"כ נגזרו 11 חודשי מאסר בפועל.

באשר לעבירות של הסגת גבול וגניבה הסתפקו בתי המשפט גם בתחתית מתחם ענישה שכלל מאסר מותנה [ראו למשל ת"פ (ק"ג) 33286-11-13 מדינת ישראל נ' סאלם (30.12.2014); ת"פ (ק"ג) 31909-10-15 מדינת ישראל נ' קסה (14.5.2018); ת"פ (רמ') 62749-12-13 משטרת ישראל נ' פלוני (21.12.2014); ת"פ (ק"ג) 37766-12-12 מדינת ישראל נ' לוקיאנקו (7.7.2016); ת"פ (רמ') 41916-04-15 משטרת ישראל נ' מנדרקר (20.7.2015)].

12. כאמור, יש לשקול את ריבוי המקרים והגם שאין מדובר בסכמה של מתחמי ענישה, הרי שיש לתת משקל לחומרה לעצם ריבוי המקרים וריבוי המתלוננים, באופן שיביא לידי ביטוי את נזקו של כל קורבן ותרומתו הסגולית של כל אישום בנפרד, לא רק לפי המבחן הצורני-עובדתי אלא גם לפי עצמת הפגיעה בערכים המוגנים [השוו ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014); ע"פ 2454/18 שיינברג נ' מדינת ישראל (2.12.2018)].

13. בשים לב לעצמת הפגיעה בערכים המוגנים, לעובדה כי מדובר בשלושה מקרים שונים, ותוך התחשבות בתרומתו הסגולית של כל אחד מהמקרים ובסמיכות הזמנים שלהם, אני קובע מתחם עונש הולם כולל שנע בין 12 ל- 24 חודשי מאסר בפועל ברכיב העיקרי של הענישה. לצד זאת יש להשית מאסר מותנה ופיצוי למתלוננים.

גזירת הדין

14. הנאשם כבן 55, כאמור נשוי היום ואב לשלושה ילדים קטנים.

עברו הפלילי של הנאשם כולל שורה של עבירות רכוש. מפאת קוצר היריעה נציין את המאחרות בהן: בשנת 2019 נדון הנאשם בגין עבירות גניבה למאסר מותנה. קודם לכן בשנת 2011 נדון בגין עבירות של התפרצות לבית מגורים, כשמדובר היה בעבירה שבוצעה בשנת 2005. באותה שנה הורשע גם בעבירות סמים [משנת 2005]. יתר רישומו הפלילי של הנאשם ישן יותר וכולל עבירות רכוש וסמים כשהמאחרות בהן בשנת 2000. ניכר אכן, כי הגם שעברו הפלילי של הנאשם מכביד, הרי שבשנים האחרונות חלה הפוגה משמעותית בהתנהגות עבריינית וכי מדובר למעשה במעידה שניה ב- 15 השנים האחרונות.

בהקשר זה, ובשים לב לכך כי מרבית הרישום הפלילי התיישן, ובשים לב לעקרון התשובה סבורני כי יש לראות בנאשם כמי שחזר בתשובה בשנים האחרונות ולאחרונה מעד, ולא כמי שבמשך שנים חוזר ונכנס מבתי האסורים. משכך, ינתן משקל נמוך יחסית לרישום הפלילי.

15. אין ספק כי הנאשם נפגע ממאסרו וכי שגרת התשובה שלו נפגעה, כמו גם שמשפחתו נפגעה משמעותית. העובדה כי המשפחה נצרכה לעזוב את המושב ולנדוד הרחק ממרכז חייה, כשהילדים למעשה משנים את שגרת חייהם היום - מהווה פגיעה לא מבוטלת והדבר ניכר גם בדבריו של הנאשם ובמבטיה של אשתו באולם.

16. לא נעלם מעיני כי נסיבות חייו של הנאשם השפיעו על מעשיו היום וכי ההתדרדרות לסמים היתה קשורה לנסיבות החיים הקשות, לרבות תאונת הדרכים מלפני שנה.

הנאשם נוטל היום אחריות על מעשיו, הוא עשה זאת מהר ובתחילת ההליך והוא נכון לעשות מאמץ לחזור למוטב. המכתב שהוגש על ידי הפסיכיאטר ממרפאת "היבטים" [נ/2] מלמד על רצון עצמי לשיקום, לצד קושי לשמור על עצמו מפני כעסים והתדרדרות לשימוש בסמים. עולה כי אכן הנאשם מצוי בנקודת זמן של נזקקות טיפולית מחד אך גם פוטנציאל שיקומי המבוסס על ההכרה של הנאשם כי הפסדיו בדרך העבריינית רבים מרווחיו. לכך התכוון שירות המבחן בתסקירו כי יש צורך בקהילה סגורה וכי הנאשם כיום [בשונה מהעבר] מבין זאת ורוצה בכך.

אין בטוחה כי אם בדיקת האפיק הטיפולי היתה ממשיכה, היה נמצא הנאשם ממשיך, ואין בטוחה כי היה מצליח בטיפול לאורך זמן. אולם סבורני כי בהקשר זה יש טעם בטענת הסניגור כי "משבר הקורונה" השפיע על היכולת השיקומית של הנאשם ולמעשה מסיטה את גזירת דינו כלפי מעלה וכי יש בכך מידה של אי-צדק.

ועדיין, יש לזכור כי בהקשר ובמובן של סיכויי השיקום לא נכנס הנאשם עדיין לקטגוריה של "סיכוי של ממש שישתקם" במשמעות של סטייה ממתחם העונש ההולם לפי סעיף 40ד בחוק העונשין.

17. במכלול השיקולים, איני סבור שיש לקבוע שאפשר לראות את תחתית המתחם ככולל מאסר על תנאי, רק בשל סיכויי שיקום, כפי טענת הסניגור. ההקשר לעונש מזערי אינו נכון בהקשר זה נוכח שמתחם העונש ההולם עניינו בהקשר שלפנינו בקביעה כי תחתיתו חייב לכלול רכיב העיקרי של מאסר בפועל.

יתרה מכך, סבורני כי יש מקום להרתעה אישית של הנאשם, נוכח הסיכון הנובע ממנו, ועל אף שהוא מודע להשלכות על עצמו ומשפחתו.

במכלול השיקולים, סבורני כי יש לגזור את דינו של הנאשם בחלק הנמוך יותר של מתחם העונש ההולם אך לא בתחתיתו, לעונש כולל של 15 חודשי מאסר בפועל.

הפעלת המאסר המותנה

18. לחובת הנאשם עונש מאסר מותנה מת"פ (ב"ש) 29973-01-19 [ת/2] בן 5 חודשים לתקופה של שלוש שנים. הנאשם ביצע את העבירות דנן 4 חודשים לאחר גזירת הדין הקודמת.

הכלל הנהוג בסעיף 58 בחוק העונשין הוא שעונש המאסר המותנה מופעל במצטבר. בע"פ 6477/10 מינליק נ' מדינת ישראל (8.1.2013) נבחנו השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו להכריע האם לחפוף את המאסר המותנה או להטילו במצטבר לעונש שנגזר כעת על הנאשם. נקבע כי -

"מן הראוי לזכור ולהזכיר כי עונש המאסר-על-תנאי נועד להמריץ נאשמים, לעודדם לחזור למוטב, להרתיעם לבל ישוּבו

לבצע עבירות. עונש של מאסר-על-תנאי מבקש לסייע בשיקומו של הנאשם, אך משנכזבה תוחלת השיקום, עולה משקלם של שיקולי הגמול, ההרתעה והבטחת בטחון הציבור."

נזכיר כי המאסר המותנה הוא העונש ההולם בגין האירוע הקודם והוא אף עונש עיקרי יחיד [לצד התחייבות]. העובדה כי המעשה הנוכחי בוצע בחלוף 4 חודשים בלבד מצדיקה עקרונית צבירת מלוא המאסר המותנה.

עם זאת, בשל יתר הטעמים לקולה שפורטו לעיל ובשים לב לנטילת האחריות המהירה ועל מנת להתבונן בראייה כוללת על מלוא העונש שייגזר, אחפוף 3 חודשים מתוך המאסר המותנה.

העיצומים הכלכליים

19. לטעמי, ישנה חשיבות בקביעת פיצוי, לשם השבת הביטחון האישי והאמון לקורבן העבירה. בהקשר זה, יכולתו הכלכלית של הנאשם אינה נשקלת בקביעת הפיצוי וזאת בשונה מהשיקול בקביעת גובה הקנס [ע"פ 5761/05 מג'דלאוי נ' מדינת ישראל (24.7.2006)].

בשים לב לשיקולים הנוגעים לתכלית הפיצוי, ונוכח הרכוש שנגנב והעובדה כי אין אינדיקציה להשבתו, אני אומד את סכום הפיצוי למתלוננת באישום הראשון בסך של 3,000 ₪, ואת סכום הפיצוי לשני המתלוננים האחרים בסך של 300 ₪.

20. בשים לב לטיב העבירות שאלו בוצעו על רקע כלכלי, שיש בהן כדי גרימת נזק לציבור הרחב, סבורני כי יש מקום עקרונית לקבוע עונש קנס.

עם זאת, נוכח שקיימת התחייבות שיש להפעילה [רע"פ 4123/17 שוחט נ' מדינת ישראל (25.6.2018)], אסתפק בכך.

סוף דבר

21. נוכח כל האמור לעיל, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

(א) 15 חודשי מאסר בפועל, בניכוי תקופות המעצר בתיק זה לפי רישומי שב"ס.

אני מפעיל את המאסר המותנה בן 5 חודשים מת"פ (ב"ש) 29973-01-19 כאשר 3 חודשים מתוכו יהיו בחופף ו- 2 חודשים במצטבר.

למען הסר ספק, בסה"כ ירצה הנאשם 17 חודשי מאסר בפועל בניכוי תקופת מעצרו כאמור לעיל.

(ב) 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר ובכפוף לסעיף 52(ג) בחוק העונשין, שלא יעבור על כל עבירת רכוש שהיא, למעט עבירה של החזקת נכס חשוד כגנוב.

(ג) אני מורה על הפעלת ההתחייבות בסך של 3,000 ₪ מת"פ (ב"ש) 29973-01-19 והיא תשולם כקנס שאני קובע 15 ימי מאסר תמורתו. הסכום ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.8.2021 ובכל 1

לחודש שלאחר מכן. אם לא ישולם אחד התשלומים במועד, תעמוד היתרה לפירעון מידי ויתוספו תוספות פיגור כחוק.

(ד) הנאשם יפצה את המתלוננת, ע.ת. 4, בסך של 3,000 ₪. הפיצוי ישולם ב- 6 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.12.2020 ובכל 1 לחודש שלאחריו. אם לא ישולם אחד התשלומים במועד, תעמוד היתרה לפירעון מידי ויתוספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

הנאשם יפצה את המתלוננים, ע.ת. 1 ו- 3, בסך של 300 ₪ לכל אחד. פיצוי זה ישולם ב- 2 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.6.2021 ובכל 1 לחודש שלאחריו. אם לא ישולם אחד התשלומים במועד, תעמוד היתרה לפירעון מידי ויתוספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

כל סכום שישולם ייזקף תחילה לטובת הפיצויים ולאחר מכן לטובת הקנס.

על הנאשם לדאוג לקבל [בעצמו או באמצעות מי מטעמו] שוברי תשלום במזכירות בית המשפט ולא תישמע טענה שלא קיבל אותם בדואר.

המזכירות בכל מקרה תוודא משלוח שוברי תשלום באמצעות שב"ס.

המאשימה תמסור פרטי ניזוק במזכירות בית המשפט בתוך 21 יום.

זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי.

שב"ס יאפשר לסנגור לשוחח עם הנאשם לאחר הדיון.

ניתנה והודעה היום כ"ז ניסן תש"פ, 21/04/2020 במעמד הנוכחים.

איתי ברסלר-גונן, סגן נשיא

ב"כ הנאשם:

בטרם קם בית המשפט מכסאו מבקש שמועד תשלום הפיצוי יידחה לאחר שחרור הצפוי של הנאשם מהמאסר, שכן מדובר בסכום לא מבוטל. בית המשפט נחשף לקושי הכלכלי של המשפחה והשתת הפיצוי תוך תקופת המאסר עלולה להכשיל את הנאשם מהדרך השיקומית בה בחר ללכת.

ב"כ המאשימה:

מדובר בכספים שמגיעים למתלוננים בעקבות נזק שנגרם להם, לכן אבקש שלא לדחות את התשלום.

החלטה

גזר הדין לא ישונה.

הפיצוי אינו מותנה מלכתחילה ביכולתו הכלכלית של הנאשם ואת תחושת הביטחון יש להשיב לקורבנות העבירה מוקדם ככל שניתן.

ניתנה והודעה היום כ"ז ניסן תש"פ, 21/04/2020 במעמד הנוכחים.

איתי ברסלר-גונן, סגן נשיא